

Tiivistelmä Kilpijärven kunnostus -yleisötilaisuudesta 28.10.2021

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus ja Mäntsälän kunta järjestivät asukastilaisuuden Kilpijärven kunnostukseen liittyen Sälinkään kartanolla 28.10.2021. Tilaisuudessa käytiin läpi järven nykyistä tilaa, joka on mennyt vedenlaadullisesti huonompaan suuntaan. Tilaisuudessa kerrottiin tehdystä viljelijäkyselystä ja ranta-asukkaille tehdystä haja-asutuksen jätevesikäsitteystä, sekä suunnitteilla olevasta järven kunnostushankkeesta.

Tilaisuudessa esitettiin Kilpijärven vesinäytetuloksia. Näytteitä on otettu Kilpijärveltä kesällä ja talvella, tiheysten 2000-luvun aikana. Näytteiden pohjalta voidaan sanoa, että Kilpijärven vedenlaatu on mennyt hiljalleen huonompaan suuntaan ravinteiden, näkösyvyyden ja klorofylli-a:n osalta.

Viljelijäkyselyn tuloksia

Tilaisuudessa Niklas Brisk esitteli keväällä tekemänsä viljelijäkyselyn tuloksia. Kysely tavoitti 88 % Kilpijärven valuma-alueen viljelijöistä. Kyselyn perusteella viljelijät toteuttavat runsaasti talviaikaista kasvipeitteisyyttä, joka on vedenlaadullisesti hyvä asia. Suurin valumavesikuormitus järven kohdistuu syksyn-kevään aikana. Talviaikaisella kasvipeitteisyydellä pidetään pellon pinta suojattuna, jolloin kiintoaine ja ravinnehuuhtouma ovat pienempää kuin muokatusta pellostä. Ympäristönurmet ovat myös alueen viljelijöiden suosiossa.

Haja-asutuksen jätevesikyselyn tuloksia

Keski-Uudenmaan ympäristökeskus toteutti keväällä kyselyn kaikille Kilpijärven ranta-asukkaille, jotka eivät ole liittyneet jätevesiviemärintiin. Tilaisuudessa esitettiin tiivistetysti kyselyn tulokset. Kyselyyn vastasi 64 % kyselyn saaneista. Kyselyn perusteella jätevesien käsittely Kilpijärven ranta-alueella on varsin hyvin hoidettu. Suurimmalla osalla vastanneista (54 %) oli käytössä vain kantovesi ja kuivakäymälä eli muodostuvien jätevesien määrä oli vähäinen. Riittävä jätevesien käsittelyjärjestelmä oli 33 % vastanneista. Riittämätön jätevesijärjestelmä oli reilulla 10 % vastanneista. Riittämätön yhteiskäsittely tarkoittaa tyypillisimmillään pelkistä saostussäiliöistä koostuvaa järjestelmää, johon johdetaan sekä käymälä- että pesuvedet. Riittämättömässä erilliskäsittelyssä käymälän osalta käsittely oli kunnossa, mutta pesuvesien käsittelyssä oli puutteita. Esimerkiksi pelkkä saostussäiliökäsittely pesuvesille johti tähän arvioon.

Kilpijärven kunnostushanke 2022-2023

Kilpijärvelle ollaan suunnittelemassa kunnostushanketta, jossa on tarkoitus tehdä Ruonanojan suulla olevalle kosteikolle kunnostussuunnitelma ja parantavia toimia, joilla saadaan kosteikko toimimaan entistä paremmin ravinteiden ja kiintoaineen pidättämisessä. Hankkeessa tullaan tekemään koenuottoja, joilla saadaan kuva siitä millainen kalakanta Kilpijärven tällä hetkellä on. Kilpijärven ongelmana on sisäinen kuormitus, eli ravinteet kiertävät järven sisällä aiheuttaen rehevöitymistä. Tämän sisäisen kuormituksen aisoihin saamiseksi tullaan hankkeessa tutkimaan järven sedimentin ravinnepitoisuuksia ja sen pohjalta suunnitellaan jatkotoimenpiteitä sisäisen kuormituksen vähentämiseksi. Myös vesinäytteitä tullaan ottamana järveltä ja valuma-alueelta,

jolloin saadaan tarkempaa tietoa mikä on järven tila nyt ja millaista kuormitusta järveen kohdistuu.

Rahoitusta kunnostushankkeelle haetaan vuosille 2022 ja 2023 yhteensä 50 000 euroa. Hankkeen hakijana toimii Mäntsälän kunta, joka kustantaa hankkeen omarahoitusosuuden. Hankkeen toteutuksesta tullaan tiedottamaan alueen asukkaita keväällä 2022, kun tieto mahdollisesta hankerahoituksesta tulee.

Hankkeen aikana tullaan järjestämään tilaisuuksia järven kunnostukseen liittyen. Yhteistyötä tullaan tekemään alueen asukkaiden ja järvikunnostuksesta kiinnostuneiden tahojen kanssa. Asukkaat voivat vaikuttaa järven tilaan vesikasvillisuutta niittämällä, kalastuksella ja veden laatua seuraamalla. Niittosuunnitelmat tullaan tekemään kevään 2022 aikana, joita toteutetaan talkootyönä loppukesällä 2022 ja 2023. Koenuottoauksien jälkeen asukkaat voivat tehdä hoitokalastusta nuottaamalla. Järvellä kalastavien toivotaan pitävän kirjaa mitä kalalajeja, miten paljon ja minkä kokoisia kaloja pyydyksiin tulee. Kesäkaudella vedenlaadun seuranta, varsinkin sinileväseuranta ja veden näkösyvyyden seuranta, voivat ranta-asukkaat tehdä ja kirjata huomionsa ylös. Näillä tiedoilla saadaan perustietoa vedenlaadun vaihtelusta Kilpijärvessä. Kevään ja kesän 2022 aikana tullaan pitämään tilaisuuksia järven kunnostuksesta kiinnostuneille, joissa käydään läpi tarkemmin järven tilan seurannan toteuttaminen.

Lisätietoa Kilpijärven kunnostustoimista antaa ympäristösuunnittelija Janne Heikkinen, puh. 040 3144 735, sähköposti etunimi.sukunimi@tuusula.fi.